

LUTHERSKT FÖRSAMLINGSBLAD

Årg. 31

Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig.

Ps. 119:105

1/2022

Herden som dör för oss

Jesus är Herden, som omnämns i herdepsalmen (Ps. 23). Evangelisten Johannes, som på ålderns höst fick uppenbarelser när han befann sig i fångenskap på ön Patmos, fick höra något överraskande, när han i en av de sju synerna såg den väldiga vita skaran inför tronen och Lammet. En av de äldste, som fanns kring tronen, sade till honom, att ”Lammet mitt på tronen ska vara deras Herde” (Upp. 7:17). Det var samma Lamm som Johannes hade sett i en tidigare syn: Lammet, ”som såg ut att ha blivit slaktat” (Upp. 5:6). Lammet, som blivit slaktat, är samma person som Herden! Vi skulle därför kunna omskriva herdepsalmen (Ps. 23) med Lammet Jesus som subjekt, den som för vår skull blivit slaktad för att vinna försoning:

*Herden är mitt Lamm,
Honom fattades allt.
Han lät sig föras ut i öknen,
Han dränktes
i vredens böljande vatten,
där Han inte fann någon ro.
Han gav sitt liv för min själ,
Han leddes ut i yttersta mörkret
för mitt syndfulla namns skull.
Han vandrade
i dödsskuggans dal
och fruktade allt ont
för du hade övergivit Honom.*

*Med käpp och stav
slog du Honom.
Han hungrade och törstade
i sina fienders åsyn,
Hans huvud kröntes med törne
och din vredes bågare
tvingades Han dricka.
Förakt och smärta följde Honom
i alla Hans köotts dagar,
och jag ska bo i Herrens hus
för alltid.*

Lars Borgström

Långfredagen. Joh 18–19

Predikan av Lars Borgström

Långfredagens händelser var förutsagda av Gamla testamentets profeter. Vi läser om Herrens lidande tjänare i Jesaja kap. 53, v 6–8:

”Vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg. Men all vår skuld lade HERREN på Honom. Han blev misshandlad, men Han ödmjukade sig och öppnade inte sin mun. Som ett lamm som förs bort till att slaktas, som ett får som är tyst inför dem som klipper det, så öppnade Han inte sin mun. Genom våld och dom blev Han borttagen. Vem i Hans släkte betänker att när Han rycktes bort från de levandes land, blev Han plågad på grund av mitt folks brott?”

När Jesus bar ”sitt kors och kom ut till det som kallas Dödsalleplatsen, på hebreiska Golgata” (Joh. 19:17) var Han verkligen som ”ett lamm som förs bort till att slaktas, som ett får som är tyst inför dem som klipper det”. Redan i Johannesevangeliets inledande kapitel identifieras Han som ”Guds Lamm som tar bort världens synd” (Joh. 1:29).

Det heliga landet var vid denna tid som bekant ockuperat av romarna. Därför kunde inte de judiska ledarna utfärda dödsstraff på egen hand, hur gärna de än ville döda Jesus. De var tvungna att få Honom dömd också i romersk domstol. Därför fördes Han efter förhöret hos översteprästen (Joh. 18:19–24) också inför Pontius Pilatus, den romerske landshövdingen i Jerusalem. I Joh. 19:6–9 får vi ta del av en scen från denna händelse:

”När översteprästerna och deras tjänare fick se Honom, skrek de: ’Korsfäst! Korsfäst!’ Pilatus sade då till dem: ’Ta ni och korsfäst Honom! Jag finner Honom inte skyldig till något.’ Judarna svarade: ’Vi har en lag och enligt den lagen måste Han dö, för Han har gjort sig till Guds Son.’ När Pilatus hörde det blev han ännu mer rädd. Han gick tillbaka in i pretoriet och frågade Jesus: ’Varifrån är du?’ Men Jesus gav honom inget svar.”

Jesus är verkligen det tysta och tåliga Lammet, som förs bort till att slaktas. Innan vi begrundar denna tystnad från Jesu sida och anled-

SHUTTERSTOCK

ningen till den lite närmare, ska vi först betrakta kontrasten mellan å ena sidan det oskyldiga, rena och idylliska med ett lamm och å andra sidan det brutala, hänsynslösa och grymma med en slakt. Vi tycker intuitivt att dessa två saker inte borde höra samman. Ett lamm, med dess vita mjuka ull, gör inte någon något förnär. Det har inte ens några möjligheter att attackera. Inga vassa klor eller skarpa tänder, inga spänstiga muskler. Man kan knappast tänka sig en fredligare varelse. Ett sådant djur borde inte slaktas. När Jesus fördes bort till Golgata, bärande sitt kors (Joh. 19:17), var det just detta som skedde – men händelsen hade mycket större dimensioner än en vanlig slakt. Den enda rättfärdiga människan, som samtidigt är Härlighetens Herre (1 Kor. 2:8), på vars kropp inga sår borde funnits, blev gisslad och slagen, söndersargad med förskräckliga blodiga märken. Det var sår på den enda syndfria, alltigenom heliga kroppen. Men det värsta av allt var det andliga lidandet. Jesus blev övergiven av Gud, sin Fader, där på Golgata. Detta var det svåraste av allt. Vi kan endast ana något litet vad detta innebär, och ändå ryser vi.

Inför allt detta var Jesus som sagt det tysta och tåliga Lammet. Det är nu dags för oss att fråga varför Han inte gav sina anklagare, domare och bödlar svar på tal. Varför teg Han? Varför var Han ”som ett får som är tyst inför dem som klipper det”, och varför ”öppnade Han inte sin mun” (Jes. 53:7)? Jag vill lyfta fram tre anledningar till Jesu tystnad.

Jesus lämnade ett exempel

Den första anledningen är att Jesus är vårt föredöme och ville visa oss

hur vi själva ska vara. Jesus var helt oskyldig, men ändå drabbades Han av människors straff. Han dömdes i mänskliga domstolar fastän Han ingen synd hade begått. Jesus var inte den första människa på jorden som drabbades på ett orättfärdigt sätt av mänsklig ondska. Det började redan i den första familjen, då Kain dödade sin lille bror, den rättfärdige Abel. Jesus är inte heller den sista människan som kommer att lida oskyldig, p.g.a. mänsklig orättfärdighet. Förföljandet av rättfärdighetens människor kommer att fortgå ända fram till domedagen. Den här världen är inte rättvis. Vi kommer alla att drabbas av orättvisor. Då är det viktigt för oss att minnas hurdan Jesus var i sitt lidande, hur Han tyst och tåligt uthärdade utan att klaga. Han gav inte igen. Han var det tysta och tåliga Lammet, som överlämnade sin sak åt Honom som dömer rättvist. Det sker på den dag då Gud ska döma världen. Fram till den dagen ska vi i Jesu efterföljd försöka att inte ta hämnd på dem som gjort oss orätt, utan ”besegra det onda med det goda” (Rom. 12:21).

Jesus tog villigt straffet på sig

Den andra anledningen till Jesu tystnad har att göra med Hans villighet att ta straffet på sig. I en rättegång ska den anklagade höras. Det sker för att han ska ha möjlighet att försvara sig. Om domaren är på väg att fälla en felaktig dom kan det hela rättas till genom att den anklagade för fram omständigheter som inte beaktats tidigare. Men Jesus ville inte använda sig av den möjligheten. Han ville inte bli frikänd! Det var ju för att dö som Jesus hade kommit hit till jorden, som Han själv sade sina lärjungar, ”Om vetekornet inte faller i jorden och dör, förblir det ett ensamt korn. Men om det dör bär det rik frukt.” (Joh. 12:24)

Jesus hade inte försökt undvika Golgata. Tvärtom, med fast beslutsamhet hade Han gått framför sina ängsliga lärjungar upp mot Jerusalem för att fira påsk, trots att Han visste vad som låg framför Honom. Han dröjde inte på stegen, släntrade inte efter sina lärjungar. Istället anförde Han dem, gick i täten för dem. Han törstade och hungrade efter att få göra det som väntade. Inget kunde hålla Honom tillbaka. Han ville frälsa oss genom påskens händelser.

Vi har hört att Jesus var det tysta Lammet eftersom Han, för det första, ville efterlämna ett exempel åt oss att efterfölja, och, för det andra, att Han inte ville förhindra dödsdomarna. Det finns också en tredje

anledning till att Han var som ett ”får, som är tyst inför dem som klip-
per det” och att Han ”inte öppnade sin mun” (Jes. 53:7).

Jesus erkände sig skyldig

Fastän Jesus inte hade gjort sig skyldig till någon synd – varken inför Gud eller människor – från födelsen i Betlehem till det sista andetaget på korset, var Han ändå, i en djupare mening, skyldig till de brott Han anklagades för. Vilka brott var det som Han dömdes till döden för? Vi minns att Han ställdes inför två domstolar: Dels den religiösa domstolen; judarnas stora råd, dels den världsliga domstolen; den romerska makten representerad av Pontius Pilatus.

Den religiösa (judiska) makten dömde honom för hädelse. Han hade påstått att Han är Guds Son. Den världsliga (romerska) makten dömde honom för förräderi mot kejsaren, att Han menat sig vara judarnas konung. Inför dessa två anklagelser, hädelse mot Gud och förräderi mot kejsaren stod Jesus tyst och motsade dem inte. Han lät dödsdomarna om hädelse och förräderi fällas över sig, därför att Han samtyckte till dem. Han godtog dessa domar och ansåg dem vara riktiga.

Låt mig förklara detta! Jesus kallas på ett ställe ”den siste Adam” (1 Kor. 15:45) och i Rom. 5:14 kallas Adam ”en förebild till den som skulle komma”. Särskilt i Romarbrevet kap. 5 utvecklas det hur den första människans, Adams, synd dragit förbannelse och död över hela människosläktet och hur den fullkomliga människan, Jesus, genom sin rättfärdighet skänkt rättfärdighet och liv åt alla. Luther säger på ett ställe att ”såsom Adam med främmande synd och utan vår skuld har fördärvat oss, så har också Kristus med främmande nåd, utan vår förtjänst, gjort oss saliga” (citerat i Fjellstedt, Pauli brev till Romarne). Detta skedde genom att Jesus blev Adams och hela människosläktets ställföreträdare. Jesus har lidit straffet för Adams synder. Fastän själv oskyldig tillräknades Han Adams synd och blev därför straffvärdig de brott Han anklagades för.

Den religiösa domstolen dömde Jesus för hädelse, att Han gjort anspråk på att vara Guds Son. Han hade ju också vid flera tillfällen sagt sig vara JAG ÄR. Ormens frestelse, som Adam, den första människan föll för var att bli ”som Gud” (1 Mos. 3:5). Detta var hädelse: En

människa av stoft vill bli som Gud! Denna ursynd från Edens lustgård anklagades Jesus för av Kaifas, den judiske översteprästen. Jesus, som bar Adams synd, motsade sig inte anklagelsen.

Den världsliga domstolen dömde Jesus för förräderi, att Han motsatt sig den romerske kejsaren. Falskeligen hade Han anklagats för att lära, att man inte skulle betala skatt till kejsaren (Luk. 23:2), att Han satte sig upp mot kejsaren (Joh. 19:12) o.s.v. Om vi för ett ögonblick tänker på vad syndens innersta väsen är, så är det fråga om uppriskhet, en rebellisk handling emot den himmelske Konungen. Adam hade i lustgården valt att inte följa Guds, konungarnas Konungs, vilja, utan följt sin egen väg – som förstås var ormens, djävulens väg. Så är det alltid när människor bryter mot Guds bud och går sin egen väg. De följer djävulen, de gör gemensam sak med honom i Hans uppror mot den sanne Konungen. Det är fråga om högförräderi. Inte heller denna anklagelse motsade sig Jesus.

Jesus teg därför att Han samtyckte till anklagelserna. Han är ”Guds Lamm som tar bort världens synd” (Joh. 1:29). Det gjorde Han genom att ta dem på sig, i sin kropp. Det står i 2 Kor. 5:21, att Jesus blev gjord till synd, till ett med synden. Och där synden är, där är också Guds straff. Eftersom synderna var så många och grova, att Jesus t.o.m. var gjord till synd, var sedan Guds vrede på Golgata över Honom total. Ja, Skriften säger att Jesus var förbannad (Gal. 3:13). I gengäld gav Han oss sin rättfärdighet, som vi får ikläda oss (Gal. 3:27).

Det saliga bytet vi här fått höra om, att Jesus tog vår skuld och blev förbannelsens man (Jes. 53), medan vi fick Hans rättfärdighet och blev Faderns älskade söner (jfr Gal. 4:5–6), åskådliggörs på ett mycket tydligt sätt genom vad som hände med upprorsmannen Barabbas. Det står att Pilatus sade om Jesus: ”Jag finner Honom inte skyldig till något brott” (Joh. 18:38). Ståthållaren kände sig lite illa till mods att låta avrätta Jesus och ville helst avstyra det hela. Därför tillade han: ”Men ni har en sed att jag friger en fånge åt er vid påsken. Vill ni att jag ska frige judarnas kung åt er?” (Joh. 18:39). I hans förvar fanns upprorsmannen och mördaren Barabbas (Mark. 15:7). Pilatus trodde nog att folkhopen skulle välja att frige Jesus framför denne råbarkade brottsling. Men de visade tydligt att de inte ville se Jesus benådad och ropade: ”Inte Honom, utan Barabbas!” (Joh. 18:40). Barabbas betyder ordagrant ”Fa-

derns Son” (Bar Abbas). Jesus är också Faderns Son, men i en alldeles unik mening. Han är ”Guds enfödde Son, född av Fadern före all tid” (Nicaenska trosbekännelsen, SKB, s 47). Genom att den enfödde Sonen gick in i Barabbas ställe, tog denne mördarens synder på sig och dog i hans ställe, blev Barabbas befriad från domen, räddad från döden och satt på fri fot. Så är det också för oss. Jesus led och dog för våra synder, för att befria oss från domen och döden. Därför får vi nu, var och en, också bära namnet Barabbas, ”Faderns son”. Paulus skriver:

”Men när tiden var inne sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att friköpa dem som stod under lagen så att vi skulle få söners rätt. Och eftersom ni är söner har Gud sänt i våra hjärtan sin Sons Ande, som ropar: ‘Abba! Far!’ Alltså är du inte längre slav utan son. Och är du son är du också arvinge, insatt av Gud” (Gal. 4:4–7).

Amen.

Vid kolelden

*Det brinner en koleld därute
på Kristi fienders gård.
-Välkommen hit! Sitt ner en stund!
I kväll är vinden hård.*

*För den som är ensam och utanför
är det kanske en smula trist.
Man kan ju gå in och sitta en stund
och ha det så skönt. Javisst!*

*Men inte passar det kanske precis
att bekänna vem man är.
Man kan ju ha sin tro för sig själv.
Åtminstone när man är här.*

*Och njuta litet av världens fröjd
utan att svika sitt kall. - - -
Ja, så har många lärjunge tänkt
och likt Petrus kommit på fall.*

H. H-o

Nederstigen till helvetet

I *Apostolicum* bekänner vi påskens händelser med orden att Jesus Kristus blivit "... pinad under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begravnen, nederstigen till helvetet, på tredje dagen uppstånden igen ifrån de döda". Det vi här ska ta fasta på är vad som menas med "nedstigen till helvetet". Det är viktigt att förstå att detta inte innebär ytterligare ett steg i Kristi förnedring, att Han efter döden pinades i helvetet på samma sätt som alla ogudaktiga, kristus-förnekare och obotfärdiga syndare hamnar i helvetet efter döden.

I Sverige förkunnades genom Livets Ord på 1980-talet något som kallas JDS-läran, *Jesus Died Spiritually*, (Jesus dog andligen). Jesus upphörde enligt denna lära att vara en del av Treenigheten, blev syndig och kom till helvetet, där Han plågades av satan tills Han föddes på nytt och besegrade den onde och uppstod från de döda. Därmed var försoningen inte slutförd på korset, utan först i helvetet. Tanken att Kristus nedstigit till helvetet för att själv lida där har också tidigare framförts i kyrkohistorien (så Aepinus d. 1553), men strider mot vad Jesus utropade på korset: "Det är fullbordat" (Joh. 19:30). Därmed var hela frälsningsverket färdigt. Det strider också mot det som står i Luk. 23:46: "Och Jesus ropade med hög röst: 'Far, i dina händer överlämnar jag min ande.'" Gud tog genast hand om Honom efter fullbordat verk på korset. Den brist som omnämns i Apg. 2:24, att "Gud har uppväckt Honom och löst Honom ur dödens vånda" syftar inte på Kristi själ utan på Hans kropp, som väntade på att fullkomnas i härlighet.

Kristus har visserligen lidit helvetesstraffen, men det gjorde Han då Han ännu levde och pinades på korset. Det var *då* Han led de eviga straffen i vårt ställe. Kristi nedstigande i helvetet innebär inte ytterligare och ännu djupare förnedring, utan utgör tvärtom det första steget på väg mot Hans fullständiga *upphöjande*. Kristus var redan tagen ur sitt lidande när Han besökte helvetet. Läran om Kristi nedstigande till helvetet bygger på vad Petrus skriver om detta:

"Så led också Kristus en gång för era synder. Rättfärdig led Han i orättfärdigas ställe för att föra er till Gud. Han blev dödad till kroppen men levandegjord genom Anden. I Anden gick Han sedan och förkun-

nade sin seger för andarna i fängelset, för dem som förr hade vägrat lyssna när Gud väntade tåligt under Noas dagar medan arken byggdes. I den blev några få, åtta själar, frälsta genom vattnet.” (1 Petr. 3:18–20).

Jesus blev alltså efter det att Han lagts i graven levandegjord, såväl till kropp som själ, och begav sig då till ”andarnas fängelse”, d.v.s. där själarna till de otroende människorna hålls i förvar i väntan på den yttersta domen. Där ”förkunnade Han sin seger”. Det här använda verbet (gr. *käryssein*) har neutral innebörd och kan utifrån sammanhanget betyda såväl att predika lagens straffdom (t.ex. Matt. 3:1, Apg. 15:21, Rom. 2:21) som att predika evangeliets frälsning (t.ex. Matt. 4:23, 9:35). Frågan infinner sig då vilket slags budskap Jesus predikade för andarna i fängelset.

En vanligt förekommande bild i den kyrkliga konsten visar hur Jesus stiger ned till de dödas boning och predikar evangelium, frälsningens budskap, för andarna som där hållits fångna. Dessa befrias därmed och förs av Kristus till de saligas boning. Det finns lite olika varianter av denna grundtanke. Kyrkofadern Origenes (ca 185-ca 254) menade att Kristus frälste alla människor, att hela människosläktet, och t.o.m. demonerna inkl. djävulen själv, blir saliga. Kyrkan har med rätta tagit avstånd från allfrälsningsläran (gr. *apokatastasis pantân*) och Origenes fördömdes senare vid det andra konciliet i Konstantinopel 553.

Andra menar att de ofrälsta själarna får en chans till omvändelse efter döden, i synnerhet de som aldrig fick chansen att höra evangeliet här på jorden. Men det ges inga fler chanser till omvändelse efter döden. Man förblir för evigt i den andliga ställning man befann sig i vid döden. När ”ett träd faller omkull, mot söder eller norr, så ligger det på den plats där det har fallit” (Pred. 11:3).

De romerska katolikerna har den läran, att Kristus nedsteg till den plats i dödsriket, *limbus patrum*, där de heliga fäderna och alla gudfruktiga från gamla förbundet befann sig i väntan på befrielsen genom Kristi frälsningsverk. Under medeltiden framfördes skådespel där Kristus gör en plundringsräd mot helvetet under tiden mellan korsfästelsen och uppståndelsen. Han befriar där de rättfärdigas själar och eskorterar dem i triumffärd till himlen. Detta skådespel framförs alltså i Österns ortodoxa kyrkor på påskafton, alltså på lördagen, dagen före påskdagen. Motivet förekommer också på mängder av ikoner.

Men också denna lära är felaktig. Det förstår man t.ex. av vad som inträffade på förklaringsberget, där Jesus uppenbarade sig i sin härlighet för sina lärjungar Petrus, Jakob och Johannes. Jesus var inte ensam, utan vid sin sida hade Han Mose och Elia, som alltså redan levde i salig gemenskap med sin Frälsare (Matt. 17:1–7).

Jesu predikan i helvetet var *inte* evangelium, ett budskap och ett erbjudande om frälsning. Det var tvärtom fråga om en domsförkunnelse, där Jesus proklamerade sin seger över alla sina fiender, de som under sin nådatid på jorden i otro förkastat frälsningens evangelium. Nu får dessa, till grämlse och dom, se Honom som segrat, se att Guds löften som de vägrade att tro på visat sig vara sanna. Hela sammanhanget gör detta klart.

Det är inte tal om människor som under sina liv på jorden inte haft tillfälle att höra Guds ord, utan om sådana som *förhärdat* sig mot Guds ord. De människor som Petrus omtalar är ju sådana som ”förr hade vägrat lyssna när Gud väntade tåligt under Noas dagar medan arken byggdes” (1 Petr. 3:20). Dessa människor framställs framför våra ögon som ett varnande typexempel på människor som kommer att gå under vid Människosonens återkomst. De ställs i motsättning till de få, åtta individer, som räddades genom arken. På samma sätt räddar oss dopet och tron på Jesus från den stora världsundergången i samband med Människosonens återkomst, då hela det bortvända människosläktet ska förgås. Jesus själv undervisade på exakt samma sätt, då Han sade:

”Så som det var under Noas dagar, så ska det vara när Människosonen kommer. Under dagarna före floden åt de och drack, de gifte sig och blev bortgifta ända till den dag då Noa gick in i arken, och de visste ingenting förrän floden kom och ryckte bort dem alla. Så ska det bli när Människosonen kommer. Då ska två män vara ute på åkern. Den ene ska tas med, den andre lämnas kvar. Två kvinnor ska mala vid kvarnen. Den ena ska tas med, den andra lämnas kvar” (Matt. 24:37–41, också Luk. 17:26–27).

Det var alltså de otroende människorna, de hårdnackade, de som hela tiden stod emot evangeliet, som till sist, när Jesus ”*blivit levandegjord genom anden*” (1 Petr. 3:18) fick se den som de förkastat, den som nu visade sig vara deras domare. Även i övrigt hänvisar sammanhanget

i 1 Petr. 3 till att det är lagens domsförkunnelse som Jesus predikar. De kristna förmanas att här på jorden tåligt utstå lidande och håån från den otroende världen i väntan på Guds rättvisa dom som på den yttersta dagen kommer att drabba alla som förföljer Hans församling (1 Petr. 3:14-4:7).

Denna förmaning till tåligt lidande förstärks av Kristi eget exempel. Hans liv här på jorden var en lidandets tid. Men genast efter att ha gjorts levande inställde Han sig inför andarna i fängelset som domare, och Han är också den som vid världens slut kommer att visa sig vara den som dömer levande och döda. De kristna som lider här på jorden ska med sin Mästares exempel som förebild härda ut, tills de får full upprättelse på domens dag. Inte på grund av egen förtjänst, utan enbart för det utrunna blodet skull, med vilket Kristus vårt Påskalamm tvättat oss rena från all synd (1 Petr. 1:19, 1 Joh. 1:7).

Lars Borgström

SHUTTERSTOCK

Påskdagen – Kristus är uppstånden.

Predikan av Ingemar Andersson

För ett antal år sedan stod jag i trädgårdsgraven i Jerusalem och betraktade en sådan klippgrav där vår Frälsares kropp en gång hade vilat. Jag var djupt gripen. Det var en mäktig stund, att stå där på den mark vår Frälsare trampat och se platsen där hans kropp en gång kunde ha legat. Och än mäktigare blev det när jag vände mig mot utgången och såg anslaget på dörren vid ingången: *Han är inte här. Han är uppstånden.* –Ja, Kristus är sannerligen uppstånden!

*Vad ljus över griften!
Han lever, o fröjd!
Fullkomnad är Skriften,
O salighets höjd!*

Han är inte här. Han är uppstånden.

Det var änglahälsningen till kvinnorna när de på påskdagsmorgonen förvirrade stod vid den tomma graven med salvor och smörjelse. De sökte sin döde Mästares kropp men den fanns inte där för han var uppstånden – så som han hade sagt och så som Skrifterna vittnade om honom. Och änglarna visade dem platsen där hans kropp hade legat.

Men Maria sprang till Petrus och Johannes och berättade att graven var tom och Jesu kropp försvunnen: ”*De har tagit bort Herren från*

graven, och vi vet inte var de har lagt honom!" Att han uppstått från de döda och levde kunde hon, trots änglarnas ord, bara inte ta in.

Och Petrus och Johannes springer båda till graven. Johannes är snabbare och kommer först fram.

Att Petrus, som annars alltid brukade hålla sig framme, inte kom först den här gången, förklarade en söndagsskolelev en gång med att Petrus hade så tungt hjärta. – Ja, han hade tunga minnen från förnekelsen på översteprästens gård, men nu var det påskdagsmorgon, och med gryningen återvände ljuset till mörka lärjungahjärtan.

Johannes gick inte in, men *han lutade sig in och såg linnebindlarna ligga där...* När Petrus kom fram gick han in i graven och noterade den ordning som rådde där. Här var det uppenbart inte fråga om ett gravrov, utan något ofattbart stort!

Nu gick också Johannes in, och *"han såg och trodde. Tidigare hade de nämligen inte förstått Skriftens ord att han måste uppstå från de döda."*

I lärjungarnas handlande påskdagen och den närmaste tiden därefter ligger de starkaste bevis för uppståndelsens verklighet. De var inte lätta att övertyga utan tvivlade i det längsta.

Fienderna var snarare till att tro. När vakterna kom rusande till översteprästerna med det chockartade budskapet, lättade dessa gärna på plånboken i försöken att tysta ner uppståndelsens budskap:

Några ur vaktstyrkan kom in i staden och berättade för översteprästerna om allt som hade hänt. Dessa samlades med de äldste och beslöt att ge soldaterna en stor summa pengar och sade: "Säg så här: Hans lärjungar kom på natten och rövade bort honom medan vi sov. Och om ståthållaren får höra det, så ska vi tala med honom och se till att ni inte behöver oroa er." De tog emot pengarna och gjorde som de blivit tillsagda, och detta rykte är spritt bland judarna än i dag. Matt. 28: 11b–15.

Men när Maria från Magdala, Johanna och Jakobs mor Maria berättade för de elva om den tomma graven och änglarnas budskap om den Uppståndne, tog apostlarna det som tomt prat och trodde dem inte (Luk. 24: 11). Först genom de tydligaste, mest övertygande tecken lät de sig övertygas: stenen var bortrullad, graven tom, bindlarnas läge, änglarnas vittnesbörd med påminnelser om Jesu ord:

”Varför söker ni den levande bland de döda? Han är inte här, han har uppstått! Kom ihåg vad han sade till er medan han fortfarande var i Galileen: Människosonen måste utlämnas i syndares händer och bli korsfäst och uppstå på tredje dagen.” Då kom de ihåg hans ord. Luk. 24: 5b-8.

Och så visar sig Jesus själv för dem. De tror att det är en ande, men han visar dem såren, han äter för att övertyga dem om att han lever. Och sist faller Tomas till föga och bekänner: *Min Herre och min Gud!*

Inför Jesu lidande hette det om lärjungarna: *Då övergav alla lärjungarna honom och flydde.* Då satt de inlåsta, förskräckta och förtvivlade. Sedan de förvissats om Jesu uppståndelse gick de frimodiga och oförskräckta ut med uppståndelsens budskap, mot förföljelser, martyrskap och död – intet kunde stänga inne uppståndelsens budskap.

Uppståndelsens verklighet

Före Jesu lidande, då lärjungarna i hans sällskap dagligen kunde se stora tecken och under ske där Jesus gick fram – då kunde en lärjunge avfalla och bli förrädare och en annan förskräckas så över att bli sammankopplad med Jesus, att han förbannar och svär på att han inte är en Jesu lärjunge.

Men sedan skriver Petrus: *Välsignad är vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader. I sin stora barmhärtighet har han genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda fött oss på nytt till ett levande hopp...*

Jesu uppståndelse är inte bara noggrant beskriven i evangelierna. Evangelisterna visste att Jesus uppstått, och deras övertygelse byggde inte på några inre upplevelser, utan det var slutsatser byggda på fakta, precis som vi läste om Johannes vid den tomma graven: Han såg och trodde.

Och det var inte en tro att likna vid en mer eller mindre väl underbyggd förmodan, utan en övertygelse byggd på fakta. De var ögonvittnen. De hade själva varit med. De hade själva sett:

Det som var från begynnelsen, det vi har hört, det vi med egna ögon har sett, det vi skådade och med våra händer rörde vid - om Livets Ord är det vi vittnar. (1 Joh. 1:1). Jag vet vem jag tror på, skriver Paulus till Timoteus. (2 Tim. 1: 12).

Och till korintierna:

Jag meddelade er det allra viktigaste, vad jag själv hade tagit emot, att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna, och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. Därefter visade han sig för mer än femhundra bröder på en gång, av vilka de flesta ännu lever, medan några är insomnade. Sedan visade han sig för Jakob och därefter för alla apostlarna. Allra sist visade han sig också för mig, som är såsom ett ofullgånget foster. (1 Kor. 15: 3ff).

Den som försöker förklara bort uppståndelsens verklighet med att Jesus levde vidare i lärjungarnas sinne, att det var frågan om någon sorts inre upplevelse hos lärjungarna, kommer med kvalificerat struntprat. När Paulus skrev till korintierna fanns det gott om levande ögonvittnen som kunde intyga sanningen i Paulus ord eller avslöja dem som ett falsarium.

Och Paulus inleder Romarbrevet med en hänvisning till uppståndelsens verklighet:

Från Paulus, Kristi Jesu tjänare, kallad till apostel och avskild för Guds evangelium, som Gud har utlovat genom sina profeter i de heliga Skrifterna, evangeliet om hans Son, som till sin mänskliga natur föddes av Davids släkt och som genom helighetens Ande blev med kraft bevisad vara Guds Son alltifrån uppståndelsen från de döda, evangelium om Jesus Kristus, vår Herre.

Uppståndelsens frukter

Men låt oss nu stanna en stund inför innebörden i och betydelsen av Jesu uppståndelse:

Men om Kristus inte har uppstått, då är vår predikan meningslös och er tro meningslös. Då står vi där som falska vittnen om Gud, eftersom vi har vittnat mot Gud, att han uppväckte Kristus, som han inte har uppväckt, om det verkligen är så att döda inte uppstår. Ty om de döda inte uppstår, har inte heller Kristus uppstått. Men om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös och ni är ännu kvar i era synder. Då har också de som insomnat i Kristus gått förlorade. Om vi i detta livet

sätter vårt hopp endast till Kristus, och han inte har uppstått, då är vi de mest beklagansvärda av alla människor.(1 Kor. 15:14–19).

Om Kristus inte har uppstått, då är predikan meningslös. Hur många vackra, tänkvärda ord man än kan få ihop, vilka långt gående, djupa tankar man än kan sätta ord på – är inte Kristus uppstånden är det alltsammans i grunden meningslöst. Då finns ingen salighet att predika om. Då finns ingen räddning undan förtappelsen. Då är också tron på Kristus meningslös. En tro på honom som Frälsare och Saliggörare är då en falsk tro och den som förkunnar en uppstånden Kristus är en falsk lärare.

Och än mer: *Om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös och ni är ännu kvar i era synder.*

Och det betyder en evig fördömmelse. Och samma gäller även de som dött i tron på Kristus: *Då har också de som insomnat i Kristus gått förlorade. Ja, om vi i detta livet sätter vårt hopp endast till Kristus, och han inte har uppstått, då är vi de mest beklagansvärda av alla människor.*

Då har vi som hoppats på Kristus levt på en lögn, lurade och bedragna, och dör då utan hopp.

Om Kristus har uppstått eller inte – det är ingen filosofisk fråga där det kvittar om tron vilar på en verklighet eller en fiktion. Är det hela en fiktion, en inbillning – något som endast har sin grund i elva lärjungars sinnen, i deras önsketänkande – då kan ingen tro rädda oss undan helvetet. Så ödesdiger, så utomordentligt allvarlig är frågan om Kristi uppståndelses verklighet!

Men nu har Kristus uppstått från de döda som förstlingen av de insomnade, fortsätter Paulus. Och det betyder att det finns en välsignad verklighet att predika om.

Kristus har uppstått från de döda, och det betyder att tron på honom är saliggörande. Då är synden borttagen, utstruken, kastad i havets djup. Och då är också alla de som dött i tron på Kristus saligt hemma i himmelen.

Rättfärdighet kommer att tillräknas oss som tror på honom som från de döda uppväckte Jesus, vår Herre, han som utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull. (Rom. 4:24b-25). Här sammanfattas de största sanningar i några korta ord. Kristus

är Ställföreträdaren. Det var våra synder som var orsaken till att Kristus utgavs i döden, för syndens lön är döden, och våra synder hade lagts på honom. Han hade gjort våra synder till sina. Själv var han utan synd. Han var rättfärdig.

Fiendernas vittnesbörd: För att få något att anklaga honom för fick man anlita falska vittnen.

Pilatus hustru ger sin man rådet att inte befatta sig med denne rättfärdige man. Judas förtvivlar över att ha förrått oskyldigt blod. Soldaten vid Jesu kors vittnar i Jesu dödsstund: ”Den mannen var verkligen rättfärdig.”

Skriftens vittnesbörd: Där kallas han den rättfärdige, allraheligaste, ett felfritt, obesmittat lamm. ”Han hade inte begått någon synd och svek fanns inte i hans mun.” ”Han visste inte av synd.”

Men, den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd, för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud.

Men för denna rättfärdighet fordrades en dubbel lösepenning. Guds heliga lag skulle uppfyllas i fullkomlig lydnad, och syndaskulden skulle betalas intill sista öret. Genom ett liv i fullkomlighet, i en lydnad inför lagen och Guds vilja som sträckte sig ända in i döden, till döden på korset, har Guds heliga lag fått vad den krävde. All rättfärdighet var uppfylld. Men denna laguppfyllelse behövde inte Jesus för egen räkning. Han var ju rättfärdig, men nu har han i vårt ställe, som vår ställföreträdare uppfyllt hela lagen.

Och så skulle syndaskulden betalas. Men det var inte för egna synder Jesus måste lida, utan vår synd tillräknades honom, blev hans. Genom psalmisten säger han: ”*Vad jag inte har stulit måste jag ersätta.*” Ps. 69. ”*Mina synder har hunnit ifatt mig, jag orkar inte se dem. De är fler än håren på mitt huvud, och mitt mod har övergivit mig.*” Ps. 40. *Den som inte visste av synd, honom har Gud i vårt ställe gjort till synd.*

Och sedan träder Kristus efter utståndet lidande inför Guds domstol med en dubbel lösepenning: Här är uppfyllelsen av Guds heliga lag. Här är betalningen för alla synder. Det är fullkomnat!

Och det var så! Därför säger Petrus i sin predikan på Pingstdagen: Efter Guds fastställda plan och beslut blev han utlämnad, och med hjälp av dem som är utan lagen spikade ni fast honom på korset och

dödade honom. Men honom har Gud uppväckt och löst ur dödens vånda, eftersom det inte var möjligt att han skulle behållas av döden.

En har dött för alla och därför har alla dött... Den som är död är friad från synd. Rom.6. Den frikännande domen har fallit – och den gällde oss: *Jesus, vår Herre, han som utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull.* Så är Kristi uppståndelse beseglingen och beviset på vår rättfärdiggörelse.

Och denna välsignade sanning skall ropas ut över den ogudaktiga världen till att tas emot i tro.

Ett oavkortat, fritt evangelium skall predikas: Kom, ty nu är allt färdigt! Alldeles oförtjänt, av bara nåd erbjudes nu syndare syndernas förlåtelse, liv och salighet i Kristus Jesus, den Uppståndne Frälsaren. Tro, tag emot fritt och för intet och var salig! Amen.

En trofast Herrens tjänare och en sann, luthersk förkunnare, väl bevandrad i Skriften och vår evangelisk-lutherska bekännelse, prästen i Lutherska Församlingen i Umeå-området, Tore Karlsson, har efter en tids sjukdom fått lämna jämmerdalen och flytta till det himmelska hemmet. Här skriver en vän några minnesord

Till Tore Karlssons minne

Allt fattigare kännes jorden då Jesu vänner hembud får.

(Lova Herren 714:2)

Vi upplever en mörk tid, laglösheten ökar och kärleken kallar enligt Ordet.

Tore är nu lyckligt hemma hos Herren och sjunger Lammets sång, och *Åran, Åran den skall Jesus ha Här på jorden och i himlarna*”.

På 70-talet var det en väckelse här i Umeå bland ungdomarna. Vi läste och sjöng tillsammans. Vi träffades på sommarlägren i Piteå och Taveljö och fick lyssna till uppbyggliga predikningar och sjunga goda sånger.

På sommarlägret i Piteå 1975 åkte några ungdomar iväg på en biltur. Bilen körde av vägen i en vänsterkurva. Jan-Erik Claesson och Tore Karlsson blev svårast skadade och fick men för livet.

SHUTTERSTOCK

Undertecknad bodde då i Södertälje, så vi träffades inte så ofta. 1978 flyttade vi till Skellefteå och bodde där till sommaren 1987 då vi köpte min fars hus. Då brukade vi träffa Tore och Marianne på Pilgatans gudstjänster.

Det gick några år, Tore körde lastbil och vi hämtade ved i Nordanås. Vi träffades och jagade några gånger rådjur tillsammans.

1988 bildades lutherska församlingar där Tore och Henning L var pastorer i Umeå-församlingen. Då gick vi skilda vägar och umgänget blev mindre, men ändå hållit kontakt, ofta via telefon. Några gånger har vi varit Hissjö bönhus och träffats där.

Vi var ett i anden och när vi samtalade brukade jag ofta framhålla Rosenius och Tore framhöll Luther. En annan gång, när jag frågade vad Tore läste, var det kyrkohistoria och jag läste då Rosenius utläggning av Romarbrevet.

Sista tiden var Tore svag och märkt av sjukdom. Det var inte så lätt att prata med honom, det blev mest om det centrala i vår frälsning genom Jesus Kristus!

Vi lyser frid över Tore Karlssons minne!

Bo-Göran Fjällström

Omvändelse

Varför är det så få idag som säger: ”Vad ska jag göra för att bli frälst?”

Av naturen är det ingen som söker Gud (Rom. 3:11). Men Gud vill ge människan ett nytt sinne. Omvändelsen är den Helige Andes verk genom Ordet. Sekulariseringen har gått så långt idag att det är få predikstolar där Guds ord predikas rent och klart. Många människor har det svårt fysiskt och psykiskt och frågar sig: ”Hur ska jag finna tröst och hjälp?”

När alla andra vägar är stängda kommer till sist tanken: ”Hur ska jag finna en nådig Gud?” Då ska man söka på rätt ställe, i Bibeln. Där talar Jesus, han som är vägen, sanningen och livet. Sedan ska man söka vägledning i en kyrka där man får hjälp av präster som predikar Guds ord rent och klart.

Filippus frågade den etiopiske hovmannen om han förstod vad han läste. Hovmannen svarade: ”Hur ska jag kunna veta det om ingen vägleder mig?” (Apg. 8:26–40).

Prästerna ska predika Guds ord utan inblandning av människomeiningar och förnuftstankar. Ska man finna visshet om sitt barnskap så måste man börja med att tro allt Guds ord, även det man inte förstår (Joh. 8:31–32).

Bibeln består av lag och evangelium och vi uppmanas att tro allt Guds ord. Lagen finner vi i de tio budorden. Läs gärna katekesen med förklaringar. Får den Helige Ande öppna dina ögon måste du säga: ”Jag är en förtappad syndare.” Omvändelse består av ånger och tro.

Vi har konstaterat att alla människor är syndare. Syndafallet har gjort att vi är motståndare till Gud och hans ord. Högmot och egenrättfärdighet är ett ont som följer med oss även efter omvändelsen, något som vi får kämpa emot i den dagliga bättringen. Jag har hört gamla kristna klaga: ”Jag känner mig så kall och död och inte kan jag ångra synden såsom jag borde. Ibland börjar jag tvivla på att jag är född på nytt.”

Då kan vi svara att det är sant att du och jag är stora syndare, vår skuld är så stor att vi inte kan känna tillräcklig ånger. Nu ska vi akta oss för den synergistiska villfarelsen att vi kan blidka Gud genom en stark ånger och på det sättet medverka med Gud i omvändelsen. Sant är det som står i sången ”Klippa du som brast för mig”, där vi i andra

versen sjunger: ”Med min svett och möda jag, aldrig fyller upp din lag. Om mitt nit blev aldrig matt, om jag grät båd’ dag och natt, står dock syndens fläckar kvar. Blott i dig jag frälsning har” (Lova Herren 580:2). Det är nog med ånger då du genom lagen vet att du är en syndare och vill vara en kristen. Som det står i Konkordieformeln SD, art. II med hänvisning till Paulus ord i Fil. 2:13: ”Gud är den som i er verkar både vilja och gärning i enlighet med sin goda vilja.”

Detta ljuvliga ord är mycket trösterikt för alla kristtrogna som i sina hjärtan känner och förnimmer något litet av evighetsgnistan och längtan efter Guds nåd och den eviga saligheten. Ty de vet därav att det är Gud som i deras hjärtan börjar tända detta sanna salighetsliv och att han hädanefter vill stärka och hjälpa dem i deras svaghet, så att de förblir orubbliga i den sanna tron ända till slutet” (SKB, s 561 med viss språklig revidering).

Om vi läser Bibeln och tror allt som står där och den Helige Ande får föra det ner i hjärtat så står man där som en förtappad syndare utan möjlighet att genom egen kraft förtjäna Guds nåd. Då människan kommit till insikt om sitt djupa fall har lagen gjort sitt verk: ”Så blev lagen vår uppfostrare till Kristus” (Gal. 3:24).

Då förstår vi med vilken glädje de gamla läsarna betraktade läran om rättfärdiggörelsen, då den utblottade tiggaren får se att i Jesu död och uppståndelse förklarade Gud den ogudaktige rättfärdig (Rom. 4:5–7, 25, 5:18–19).

Rättfärdiggörelsen mottas genom tron. Vad är tron? Tron är det utblottade, av synden förkrossade hjärtat, som av Gud, av bara nåd, tar emot syndernas förlåtelse i Jesu namn och blod. Ändå kommer mörka stunder då det är svårt att tro att denna sanning gäller mig, en så lätt-sinnig och ogudaktig syndare som jag är. Gud har talat till dig personligen att du är döpt, men du fruktar att du fallit ur döpelsenåden. Kom ihåg att löftena står kvar och de upprepas i avlösningen. I nattvarden får du den innerliga föreningen med honom som köpt dig fri med sitt blod och kastat alla dina synder bakom sin rygg. Vad ska vi tro på? Inte på vår omvändelse och tro, utan den saliggörande tron vilar på påskens budskap, på Kristi död och uppståndelse. I Kristi uppståndelse gick en frikännande dom över den fallna världen (Rom. 5:18–19). Detta får den ovärdige syndaren vila vid, det är den saliggörande tron.

Tore Karlsson

Nedanstående text är ett utdrag från en predikan som ingår i Lars Borgströms kommande bok, som planeras att ges ut senare detta år:

Ett flödande ljus

Predikningar vers för vers genom Romarbrevet.

Ur hälsningslistans persongalleri (Rom 16)

Paulus hälsar till en lång rad personer, närmare bestämt till över två dussin. De flesta av dem är helt okända för oss, men Prisca och Aquila känner vi till. Några av de andra personerna är också värda en kommentar.

Först nämns Febe. Hon är emellertid inte en av dem som ska hälsas, utan Paulus skriver en rekommendation för henne: ”Ta emot henne i Herren på ett sätt som anstår de heliga och hjälp henne med allt hon kan behöva från er. Hon har själv varit en hjälp för många, även för mig” (v 2). Varför lägger Paulus ”ett gott ord” för henne? (v 1) För att hon skulle få hjälp naturligtvis, men förmodligen också därför att hon är den som förde med sig Romarbrevet till församlingen! På den tiden fanns inget postsystem som vi idag tar för givet. Man brukade passa på att sända sina brev med resenärer, som var på väg till den ort dit brevet skulle levereras.

Paulus skrev Romarbrevet i Korint (Apg. 20:2–3) och där tjänade Febe som diakonissa eller liknande i församlingen – hon beskrivs som en tjänare (v 1), *diakonos* på grekiska. Kenchrea, orten som anges för den församling som hon tjänade (v 1), är nämligen Korints östra hamnstad. Är det inte fascinerande att tänka sig att Romarbrevets originaltext, detta Bibelns viktigaste brev, som spelat en sådan avgörande roll i teologihistorien – såväl Augustinus som Luther fick ju sina andliga genombrott genom det – för snart två tusen år sedan transportrades av en ensam kvinna den långa sträckan mellan Korint och Rom. Tänk om hon hade tappat brevet eller blivit överfallen och rånad! Då hade vi inte haft Romarbrevet. Är detta en del av den stora hemligheten att Gud har stigit ned till jorden och uppenbarat sig i det svaga, ringa och oansenliga, och att evangeliet är en skatt som vi har ”i lerkärl” (2 Kor. 4:7)? Hur som helst vet vi att Gud vakar över sitt ord (jfr Jer. 1:12).

De första som Paulus hälsar till är Prisca och Aquila (v 3). Detta äkta par är kända från Apg. 18:2, 18–26, 1 Kor. 16:19 och 2 Tim. 4:19. Lukas kallar hustrun vid hennes riktiga namn Priscilla, medan Paulus använder kortformen Prisca. De var tältmakare från Italien och var vänner och medarbetare till Paulus (Apg. 18:2). Vi förstår av Apg. 18:26 att de var mycket insatta i den kristna läran. När den lärde Apollos kom till Efesus hände följande: ”Nu började han predika frimodigt i synagogan. När Priscilla och Aquila hörde honom, tog de sig an honom och förklarade Guds väg grundligare för honom.”

Somliga, som försöker finna bibliskt stöd för kvinnliga präster, vill ta Priscas undervisande av Apollo till intäkt för att det är riktigt med kvinnligt predikande. Men Prisca predikade inte i församlingens gudstjänst. Tillsammans med sin man förkunnade hon i ett privat sammanhang Guds ”härliga gärningar” som varje kristen är kallad att göra, eftersom han eller hon tillhör ”ett utvalt släkte, ett kungligt prästerskap, ett heligt folk, ett Guds eget folk” (1 Petr. 2:9). Hon agerade alltså inte utifrån det särskilda, utan från det allmänna prästadömet, för att använda luthersk terminologi.

I sin hälsning till Prisca och Aquila skriver aposteln: ”De har riskerat sina liv för mig, och inte bara jag utan alla hednakristna församlingar tackar dem. Hälsa också församlingen som möts i deras hus” (v 4–5). Vi ser här hur farligt det kunde vara att bekänna sig som kristen. Detta äkta par hade satt sina liv (ordagrant sina ”hälsar”) på spel för att hjälpa Paulus. Vi märker även vilken typ av församling det handlade om i Rom: Det var fråga om husgrupper som träffades i olika hem. En grupp träffades hos Prisca och Aquila. En annan grupp, läser vi senare, tillhörde ”Aristobulus familj” (v 10). Förmodligen träffades en annan del av församlingen i hans hem.

Paulus hälsar även till Epenetus. Han sägs vara ”Asiens förstlingsfrukt till Kristus” (v 5). Det är ett mycket vackert uttryck. Paulus ser de olika provinserna som åkerfält där evangeliets ord sås ut. Epenetus hade blivit den första plantan som Asiens mylla gett ifrån sig för att inbärgas i Guds rike. Vem var förresten vår världsdels förstlingsfrukt? Fastän Paulus kom till Europa första gången därför att en man visade sig för honom i en syn och vädjade: ”Kom över till Makedonien och hjälp oss!” (Apg 16:9), så var det en kvinna, affärskvinnan (purpur-

handlaren) Lydia, som först blev kristen i vår världsdel (Apg. 16:13–15) – åtminstone vad vi känner till.

Var Junia en apostel?

I v 7 hälsas till ”Andronicus och Junia, mina landsmän och medfångar, som är högt ansedda bland apostlarna och som kom till Kristus före mig”. Detta är en annan vers som feministteologer gärna hänvisar till. I sin iver att försöka finna kvinnliga predikanter och församlingsledare menar de att exemplet Junia visar att det fanns kvinnliga församlingsledare i kyrkan. Hon sägs ju t.o.m. vara en apostel!

I de flesta tidigare svenska översättningar (dock ej Karl XII) har *Junian* (som det står i grundtexten) översatts ”Junias”, vilket är ett mansnamn. Men Folkbibeln 2015 har översatt med det feminina namnet ”Junia”. Förmodligen är detta riktigt, eftersom de två personerna Andronicus och Junia hälsas tillsammans, som om de vore ett par. Dessutom är Junias inte känt som ett mansnamn under denna tidiga tid, utan först senare. Att Junia användes som kvinnonamn finns det däremot belägg för. Att man inte kan veta helt säkert vilket som är det riktiga alternativet beror på att namnet är böjt i akkusativ och då blir såväl Junias som Junia ”Junian”.

Dock vet vi inte om Junia (vi utgår nu från att det var en kvinna) verkligen var en apostel eller om hon var högt ansedd *av* apostlarna. Den grekiska grundtexten tillåter båda tolkningarna. Därför gör svenska översättningar väl i att översätta med bibehållen tvetydighet, såsom Folkbibeln gjort: ”Hälsa Andronicus och Junia, mina landsmän och medfångar, som är högt ansedda bland apostlarna och som kom till Kristus före mig.” Dock är det så, att en mycket noggrann genomgång av alla ställen i den grekiska litteraturen från denna tid ger vid handen, att det troligaste alternativet är att Junia var högt ansedd *av* apostlarna (se Appendix 1, Vantolkningar av Romarbrevet).

Ytterligare en sak komplicerar saken: Ordet ”apostel” används inom en vid betydelsesfär och betyder inte alltid en sådan som Herren själv kallat till tjänst på ett omedelbart sett (utan mellanhänder) såsom Han kallade de tolv. Paulus använder ordet i en bredare bemärkelse när han kallar Jakob för apostel (Gal. 1:18–19) och Lukas kallar Barnabas en apostel (Apg. 14:4, 14). I 1 Tess. 2:6–7 tycks Silas och Timoteus också

bli kallade apostlar. Rent språkligt betyder apostel att vara utsänd och det kan man vara i olika bemärkelser.

Feminsteologerna borde istället för att desperat försöka göra Junia till en kyrkoledare låta sig vägledas av de tydliga och klara bibelställen. Paulus förbjuder kvinnor att predika och undervisa i församlingens gudstjänster (se 1 Kor. 14:33–38 och 1 Tim. 2:11–13). Han skriver även: ”En församlingsledare måste vara oklanderlig, en enda kvinnas man, nykter, förståndig, aktad, gästfri och en god lärare” (1 Tim. 3:2, se även Tit. 1:6).

En man vid namn Rufus får en hälsning i v 13. Förmodligen var denne Rufus son till Simon av Kyrene, den man som bar Jesu kors (Mark. 15:21). Rufus kallas ”utvald i Herren”. Det är ett fantastiskt attribut, som vi var och en får använda om oss själva. Vi kristna är alla, var och en, utvalda i Herren (Matt.22:14, Rom. 8:29–30, 33, Ef. 1:4, 1 Petr. 1:1, Upp. 17:14 m.fl.).

Den heliga kyssen

En detalj kan vara värd att uppmärksamma. Paulus skriver att de ska ”hälsa varandra med en helig kyss” (v 16). Det var ett vanligt hälsningssätt (1 Kor. 16:20, 2 Kor. 13:12, 1 Tess. 5:26, 1 Petr. 5:14) som fortfarande används i vissa delar av världen och även i en del kyrkor. En sådan hälsning hade förstås inte några sexuella eller romantiska undertoner, utan var endast ett uttryck för den kristna gemenskapen.

Ytterligare en detalj som vi inte bör missa är orden i v 20: ”Fridens Gud ska snart krossa Satan under era fötter.” Satan är den gamle ormen från urtiden (Upp. 12:9, 20:2). I protoevangeliet (1 Mos. 3:15) utlovades för första gången att Frälsaren, som skulle vara en kvinnans avkomma, någon gång i framtiden skulle krossa ormens huvud. Samtidigt skulle också ormen hugga sin besegrare i hälen. Denna smärtsamma seger uppfylldes på Golgata. Jesus blev smärtornas man (med en spik driven genom sin häll!). Men denna seger över satan är även vår seger. Håller vi fast vid Jesu seger segrar även vi, då krossas satan också under våra fötter.

Evangelisten och aposteln Johannes fick i en syn på ön Patmos se den frälsta skaran, som hade segrat. Hur hade de gjort det? De hade övervunnit satan ”genom Lammets blod och genom sitt vittnesbörds

ord” (Upp. 12:11). Församlingen i Rom skulle visa ifrån sig villolärarna som nämns i v 17–18 – vi återkommer om det – och endast hålla fast vid det klara och tydliga, en gång för alla, givna evangeliet. Då sker det som Paulus skriver: ”Fridens Gud ska snart krossa Satan under era fötter.” Satans besegrande sker genom evangeliet, som är Guds kraft, inte vår egen. ”*Gud* ska snart krossa...”, skriver Paulus.

Kvinnorna i urkyrkan

Eftersom Paulus i dessa yttersta av tider ofta beskylls för att ha varit en sexistisk kvinnohatare är det viktigt att lyfta fram hur Paulus såg på de kvinnor som var verksamma i urkyrkan. Han hälsar till inte mindre än sju ytterligare kvinnor förutom Prisca och Junia (som ju förmodligen var en kvinna). Och genomgående får de apostelns beröm, förutom Julia och ”Nereus syster”, som endast omnämns. Detta är vad Paulus säger om kvinnorna:

Prisca: Riskerat livet för Paulus (v 3–4)

Maria: Arbetat mycket för församlingen i Rom (v 6)

Junia: Högt ansedd bland/av apostlarna (v 7)

Tryfena och Tryfosa: Arbetar i Herren (v 12)

Persis: Arbetet mycket i Herren (v 12)

Rufus mor: Varit som en mor även åt Paulus (v 13)

Paulus medarbetare

Några av dem som var tillsammans med Paulus och hälsade till församlingen i Rom är också värda att nämnas.

I v 21 hälsar Paulus från sin gode vän och medarbetare Timoteus. Han är ju känd som Paulus trogne, yngre medarbetare.

I samma vers hälsar Paulus också från sina ”landsmän” Lucius, Jason och Sosipater. Frågan är dock hur *suggenäs* ska översättas. En del översättningar har valt att översätta med ”släktingar”, men de flesta har valt det i mitt tycke troligare ”landsmän”, ”stamfränder” eller liknande. Det vore onekligen intressant ifall Paulus hade släktingar som blivit kristna, men vi kan inte veta om så var fallet. Ordet *suggenäs* är alltför allmänt för att vi ska kunna avgöra saken.

En man vid namn Tertius hälsar också ”i Herren” till församlingen i

El Greco

Rom (v 22). Han gör det genom att även tillägga att det är han som skrivit ned brevet. Han har alltså fungerat som Paulus sekreterare. Aposteln använde sig alltid av sådana. Han nöjde sig med att endast sätta sin namnteckning sist i brevet för att visa att det var äkta. Han avslutar t.ex. 2 Tessalonikerbrevet på detta sätt: ”Här skriver jag, Paulus, min hälsning med egen hand. Detta är ett kännetecken i alla mina brev, så skriver jag” (2 Tess. 3:17). En av anledningarna till att Paulus använde sekreterare – förutom att det var snabbt och bekvämt – var att han led av en ögonsjukdom (Gal. 4:13–15) och därför förmodligen hade svårt att skriva. Så här inleder han den avslutande delen av Galaterbrevet: ”Se vilka stora bokstäver jag nu skriver till er med egen hand” (Gal. 6:11).

Kommentaren

”Bibelting” i Finland

Ett stort uppbåd av internationella medier, vid sidan av finländska, infann sig till Helsingfors tingsrätt måndagen den 24 januari 2022. En unik rättegång inleddes mot riksdagsledamot Päivi Räsänen och biskop Juhana Pohjola. Räsänen var föremål för talan i tre fall, samtliga gällande uttalanden om homosexuella. Pohjola åtalades för att han i egenskap av ledare för Finska lutherstiftelsen år 2004 stod som ansvarig utgivare för en pamflett, skriven av Päivi Räsänen: ”Till man och kvinna skapade han dem”.

Distriktsåklagare Maija Päivinen läste upp åtalet som grundade sig på en lag om hets mot folkgrupp från 2012. Polisen hade mottagit anmälningar om fyra fall men inte inlett förundersökning. Trots det förde riksåklagare Raija Toiviainen ändå tre av dessa fall till åtal. Enligt åtalet är uttalandena nedsättande och diskriminerande för homosexuella.

Det första fallet var en tweet som Räsänen skrev med anledning av att folkkyrkan deltog i Pride-händelser i Helsingfors. Hon ställde en fråga till kyrkans ledning om deras stöd för Pride är förenligt med Rom 1:24–27, som hon återgav som bild. En präst i folkkyrkan gjorde sedan anmälan mot ett radioprogram och mot den nämnda pamfletten.

Rättegången tog mera tid än väntat och den fortsätter den 14 februari. Dom väntas någon gång de närmaste månaderna, men ärendet kommer troligen att överklagas till högre instans. Bland rättslärda har man reagerat över att åklagaren uppehöll sig vid bibeltolkning. De egentliga åtalspunkterna strider mot det som Räsänen i verkligheten sagt. Bland annat hänvisades till utsagor om dödsstraff i Moseböckerna och åklagaren försökte påvisa hur dessa strider mot finländsk lag. Biskop Pohjola kunde med lätthet tillbakavisa dessa anklagelser med hänvisning till Nya testamentets förhållande till Gamla testamentets samhälls- och ceremoniallagar.

Det som setts som den främsta faran med bibelrättegången är att

kristna skräms till tystnad med att vittna om Guds lag och därmed ta bort grunden för evangeliet, som också de homosexuella behöver höra. Också Räsänen har redan drabbats av den s k ”cancel-kulturen” Hon nämner i en intervju (Studio Krypta 29/1) att en församling har ställt in ett föredrag i väntan på att hon ska bli friad i rättegången. Den västerländska rättsprincipen anser en åtalad vara oskyldig till motsatsen har visats i domstol, men hon anses av en stor folkopinion redan vara dömd.

Att Räsänen med sin frimodiga bekännelse anses vara fundamentalist och extremist står i skärande kontrast mot det som folkkyrkans biskopar signalerar genom sin tystnad. Ändå borde dessa stå upp för att hennes syn är exakt den samma som kyrkan representerat under århundraden, och som huvudparten av världens kristna fortfarande omfattar.

Många ledarskribenter har svårigheter att balansera mellan försvaret för yttrandefriheten och anklagelserna för kränkning av de homosexuella som folkgrupp. Tydligt är att Päivi Räsänen av HBTQ-lobbyn har utsetts till den farligaste motståndaren. Samtidigt är hon också det största hindret för de biskopar och den energiska falang som driver frågan om att kyrkan ska öppna för vigning av samkönade äktenskap. Vi får hoppas att Päivi Räsänens bekännelse till Bibeln ger många orsak att rannsaka Skriften och vända om.

Ola Österbacka

Jakob Rudenstrand i Svenska Evangeliska alliansen (SEA) skriver om hur

Religionsfriheten utmanas även i Väst

Han refererar bl.a till en rapport från OIDAC om intolerans och diskriminering mot kristna, där Sverige lyfts fram som ”ett exempel där både sekulär intolerans och islamistiskt förtryck drabbar många kristna. Det handlar till exempel om vårdpersonal som förvägras samvetsfrihet och konvertiter från islam som attackeras”.

När Sverige granskades av FN:s människorättsråd påvisade SEA hur regeringen i sin nationella handlingsplan mot rasism och hatbrott negligerade BRÅ:s statistik, som visade hur kristofobiska hatbrott ökat markant. Andra utsatta minoriteter nämndes, t.ex. nämndes muslimer

24 gånger. ”Deras säkerhet är givetvis lika viktig, men den får inte ske på bekostnad av uppmärksammandet av motsvarande brott mot andra minoriteter. Än i dag osynliggörs hoten mot kristna med bakgrund i muslimska länder.

I möten med regeringen inför FN-granskningen var SEA de enda som belyste kristna konvertiters situation under asylprocessen, där Migrationsverkets handläggare alltför ofta ställde kunskapsfrågor om Bibeln, teologi och liturgi. Inte sällan fick konvertiter höra att de ska vara tysta om sin nya tro i hemländerna där det råder dödstraff på att lämna islam. Eller så hävdade handläggare att islam och kristendom egentligen är samma tro. Här har Sverige motarbetat själva idén med religionsfriheten: att offentligt fritt få utöva sin religion utan att staten avgör vad som är korrekt tro.

Samtidigt som oviljan att garantera samvetsfrihet i världen begränsar många kristna från att fullfölja sitt kall att arbeta som barnmorskor, är det en fingervisning i hur vi som samhälle lever upp till våra höga bekännelser om mångfald och öppenhet för avvikare.”

Jakob Rudenstrand tar i den nyutkomna boken ”Den första rättigheten” (Timbro förlag 2022) temperaturen på den svenska religionsfriheten.

Från Föreningen Genesis nyhetsbrev 2/2022 hämtar vi följande notis:

Naturvetenskap – en exakt vetenskap?

Man får leta för att hitta någonting positivt med den pandemi vi nu varit utsatta för i ett par års tid. En sak som allmänheten börjat inse är att naturvetenskap inte är en så exakt vetenskap som man i allmänhet trott. För hur många gånger har inte olika experter uttalat sig mer eller mindre tvärsäkert om virusrelaterade frågor och kommit fram till helt olika slutsatser, eller bytt åsikt från en vecka till en annan?

Kanske kan man skönja något positivt i just detta. Allmänheten har fått en mer realistisk syn på naturvetenskapen. Gemene man har börjat inse att vetenskapsmän är vanliga människor som tolkar en och samma verklighet men ändå kommer fram till olika slutsatser. Vissa ser med kritiska ögon på evidensen, andra ser med okritiska. En del värderar evidensen A högre än evidensen B, andra tvärt om. En sätter

störst tilltro till professor A, en annan till professor B. Somliga utgår från premissen X, andra från premissen Y. Och därför pekar slutsatserna åt helt olika håll.

Kanske kan det här leda till att medelsvensken inser att verkligheten är större än ateister och sekulärhumanister påstår. Att de får en lite mer realistisk syn på evolutionen, att den är vad den faktiskt är – en obevisad hypotes med urusel förklaringskraft. Och att det finns ett alternativ som harmonierar långt bättre med evidensen – en värld skapad av Bibelns Gud. Och att det därför finns skäl att söka efter meningen med livet. Låt oss hoppas och be för det. I så fall kanske corona-eländet inte var helt förgäves trots allt ...

Jehovas vittnen ringer i din telefon

Jehovas vittnen är en icke-kristen sekt som växte fram i USA på 1800-talet under dess ledare Charles Taze Russell (1852–1916). Att denna religiösa organisation inte kan erkännas som kristen beror på att de förnekar den mest grundläggande kristna bekännelsen, den urkristna uppfattningen att ”Jesus är Herren” (Rom. 10:9, 1 Kor. 12:3), d.v.s. att Jesus är den ende sanne Guden.

Jag har en kristen pamflett hemma som heter Jehovas vittnen knackar på din dörr. Den innehåller råd och vägledning för hur man kan bemöta denna sekt, när de besöker ens hem för att försöka värva fler medlemmar. Varje vuxen person i vårt land har nog åtminstone någon gång i livet fått ett sådant besök. Så även jag. Men de senaste veckorna har jag istället två gånger fått telefonsamtal från dem. Under Covid 19-perioden har de nämligen ändrat metod och ringer upp folk istället för att besöka dem fysiskt. Därför har jag valt att kalla denna artikel, där jag tar upp tre exempel på sektens felaktiga bibeltolkning, Jehovas vittnen ringer i din telefon.

Exempel 1: ARIANISM

Bibelord: ”Gud är en, och en är medlare mellan Gud och människor: människan Kristus Jesus, som gav sig själv till lösen för alla” (1 Tim. 2:5–6).

Falsk lära: Endast Gud Fadern är Gud. Jesus är bara en människa, en skapad varelse. Det sägs klart och tydligt i den anförda versen (1 Tim.

2:5–6). Han är visserligen den mest fullkomnade av alla människor; syndfri, alltigenom helig, rättfärdig och god, men alltjämt endast en människa.

Riktig utläggning: Det är sant att Jesus Kristus är sann människa. Till skillnad från Jehovas vittnen tror kristna på grundval av Bibeln att Jesus också uppstod med sin fysiska kropp och alltjämt, även efter himmelfärden, är en människa med kött och blod (Luk. 24:39–43, Joh. 20:27, 21:13–15). Johannes Chrysostomos skriver: ”Det är ett stort och obegripligt under, att vårt kött sitter däruppe och tillbedes av änglar och ärkeänglar. Så ofta jag betänker detta, är det som om jag bleve försatt utom mig själv” (SKB, s 690).

Men att det på ett ställe sägs att Jesus är människa innebär ju inte att det är Bibelns hela, uttömmande undervisning om Honom. Skriftens samlade undervisning måste naturligtvis tas i beaktande då det gäller att förstå vem Han är. Lika tydligt som Jesus beskrivs som sann människa, beskrivs Han också som sann Gud. Att förneka det senare kallas för arianism, efter ärkekättaren Arius, som i början av 300-talet endast erkände Fadern som sann Gud. En hel uppsjö av bibelord hade kunnat väljas som beläggställen för Jesu gudom, men här ska ges endast fyra exempel:

a) I Rom. 10:9–13 skriver Paulus skriver: ”För om du med din mun bekänner att Jesus är Herren och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt Honom från de döda, ska du bli frälst. Med hjärtat tror man och blir rättfärdig, med munnen bekänner man och blir frälst. Skriften säger: Ingen som tror på Honom ska stå där med skam. Här är ingen skillnad mellan jude och grek. Alla har samme Herre, och Han ger av sin rikedom till alla som åkallar Honom. Var och en som åkallar Herrens namn ska bli frälst (v 9–13).

I v 9 skriver Paulus att var och en som bekänner att Jesus är Herren ska bli frälst. Och för att belägga detta påstående citerar aposteln sedan i v 13 ett bibelord från Joel 2:23: ”Var och en som åkallar Herrens namn ska bli frälst.” Om man sedan slår upp detta bibelord från Joel 2:32 så ser man att det är åkallandet av det högheliga namnet JHVH, HERREN, som frälser. Jesus är alltså Gud själv, den ende som kan frälsa.

b) I Johannesprologen sägs i v 1 att Ordet var Gud. Vi förstår av

sammanhanget att Ordet är Guds Son, Jesus Kristus. I v 14 sägs att detta Ord, som är Gud, blev kött, d.v.s. människa.

c) När Jesus hade uppstått visade Han sig i ett låst rum för tio av sina lärjungar, eftersom Tomas inte var närvarande (och Judas hade hängt sig) (Joh. 20:19). När sedan Tomas åtta dagar senare fick vara med fick han, för att försäkra sig om att det verkligen var Jesus, sticka sin hand i Frälsarens sår. När han förstod att det var Jesus utbrast han: "Min Herre och min Gud!" (Joh. 20:28). Denna bekännelse avvisades inte av Jesus.

d) I Uppenbarelsebokens första kapitel står det om Gud: "Jag är A och O, säger Herren Gud, Han som är och som var och som kommer, den Allsmäktige" (Upp. 1:8). A och O (alfa och omega) är den första och den sista bokstaven i det grekiska alfabetet, vilket innebär att Gud är den förste och den siste. Jesus säger på liknande sätt om sig själv i Uppenbarelsebokens sista kapitel: "Jag är A och O, den förste och den siste, begynnelsen och änden" (Upp. 22:13).

Exempel 2: ANTITRINITARISM

Bibelord: "Hör, Israel! HERREN vår Gud, HERREN är en" (5 Mos. 6:4).

Falsk lära: Gud är en enda. Detta betyder att det endast finns en person som är Gud, nämligen Jehova. Jesus är bara en skapad varelse och den helige Ande är endast en opersonlig kraft från Gud och ska därför skrivas "den heliga anden",

Riktig utläggning: Det är riktigt att Gud är en enda. Det slår även Nya testamentet fast (1 Kor. 8:4). Men det är samtidigt tydligt att det finns en pluralitet inom den ende sanne Guden. I 1 Mos. 1:26 och 11:7 talar Gud om sig själv i pluralis. I 4 Mos. 6:24–26 och Jes. 6:3 åkallas och lovprisas Herren trefaldigt. Det finns även en antydning om Guds treenighet i själva den återopade versen (5 Mos. 6:4). Tre gånger nämns nämligen Gud: "HERREN... Gud... HERREN". Och tillsammans med nästföljande vers nämns det högheliga gudsnamnet HERREN tre gånger.

Att Bibeln framställer Fadern som Gud är tydligt och ifrågasätts inte av någon. Men det är också tydligt att Sonen är Gud. Redan i Gamla testamentet är Herrens ängel, som är utsänd av Gud, själv Gud (2 Mos. 3:1-15; 1 Mos. 48:15–16 m.fl.). I ljuset av Nya testamentet förstår

vi att det är den preexisterande Sonen som kallas Herrens ängel i Gamla testamentet. Och i Nya testamentet läser vi på flera ställen att Jesus kallade sig själv ”Jag Är” (d.v.s. JHVH) (t.ex. Joh. 8:24). (För andra beläggställen för Jesu gudom, se Exempel 1 ovan och vidare t.ex. Joh. 10:30, Kol. 2:9, Tit. 2:13).

Det är även tydligt att den helige Ande är Gud. När Ananias hade ljugit för församlingen och därmed också för den helige Ande om pengarna han erhållit vid försäljningen av sin egendom, fick han av Petrus höra att han ljugit för Gud (Apg. 5:4). Paulus skriver i 2 Kor. 3:17 att ”Herren är Anden”.

Samtidigt som vi ser att Fadern, Sonen och den helige Ande alla är Gud, är det också tydligt att de inte är en och samma person, utan står i en relation till varandra. Så ber t.ex. Jesus till Fadern (Matt. 26:36–44, Mark. 1:35, Joh. 6: 17 m.fl.). Och sista kvällen tillsammans, innan Jesus skulle lämna lärjungarna, sade Han: ”Och jag ska be Fadern, och Han ska ge er en annan Hjälpare som ska vara hos er för alltid: sanningens Ande” (Joh. 14:16–17). Den helige Ande är alltså en annan än Jesus. Av detta förstår vi att det är tre personer som har del i det enda gudomliga väsendet.

Även om inte ordet treenighet nämns i Bibeln så finns det några ställen där de tre personerna nämns tillsammans. I dop- eller missionsbefallningen säger Jesus att lärjungarna ska döpa alla folk i ”Faderns och Sonens och den helige Andes namn” (Matt. 28:19). Det syns inte på svenska, men ”namn” står i den grekiska grundtexten i singularis. Alltså delar de tre gudomspersonerna ett och samma namn. Andra ställen som kan vara värda att nämna, där de tre gudomspersonerna nämns tillsammans eller samverkar, är Matt. 3:16–17, 2 Kor. 13:13 och Upp. 1:4–6.

Exempel 3: ENDAST ETTHUNDRAFYRTIOFYRA TUSEN FRÄLSTA I HIMLEN

Bibeldord: ”*De sjöng en ny sång inför tronen och inför de fyra varelserna och de äldste, och ingen kunde lära sig den sången utom dessa etthundrafyrtiofyra tusen som är friköpta från jorden*” (Upp. 14:3).

Falsk lära: När Jehova efter Harmagedon, den stora slutuppgörelsen med ondskan, återskapar jorden till ett paradys kommer de människor

som inte underordnat sig Jehova vara utplånade (upphört att existera, inte plågas i helvetet), medan de flesta av Jehovas vittnen kommer att bebo jorden. En elitklass av smorda vittnen, etthundrafyrtiofyra tusen till antalet, kommer att regera som präster och kungar tillsammans med Kristus från himlen.

Riktig utläggning: Denna skara av etthundrafyrtiofyra tusen, som tecknats med Guds och Lammets sigill, är de frälsta från alla folk. Att talet är just etthundrafyrtiofyra tusen är mycket trösterikt. Talet syftar på tolv gånger tolv gånger tio gånger tio gånger tio. Tolv är församlingens tal. Antingen kan vi tänka oss att tolv gånger tolv betecknar Guds barn i gamla förbundet (med tolv stammar som grundpelare) och Guds barn i Nya förbundet (tolv apostlar som grundpelare) eller helt enkelt Guds barns antal multiplicerat med sig självt (tolv är ju församlingens tal). Tio är fullhetens tal. Tio gånger tio gånger tio är alltså fullheten taget i kubik, och betecknar därmed fullständighet. Angående upphöjandet i kubik kan vi även tänka på att det nya Jerusalem, den himmelska staden, är kubformad (Upp. 21:16) liksom det allra heligaste rummet i Jerusalems tempel var kubformat (1 Kung. 6:20). Talet etthundrafyrtiofyra tusen säger oss att Herren har räkning på de sina, ingen är glömd. Alla Guds barn finns med i den tecknade skaran.

Guds folk är ingen obestämd, tillfälligt sammanrafsad hop, utan en bestämd enhet, utvald i Kristus före världens grundläggning (Ef. 1:4). När detta folk till fullo blivit inbärgat genom evangeliets förkunnelse ska jorden brännas upp i eld och gå under. Gud har exakt kontroll.

Lars Borgström

HEINRICH DOHM

Lutherska Församlingen i Stockholms- och Umeåområdet är två fristående församlingar som enligt sina stadgar är bundna till Bibeln och den lutherska kyrkans bekännelseskriterier.

Församlingarna bildades 1988 med anledning av Svenska kyrkans avfall från Bibeln och den lutherska bekännelsen. Samtliga medlemmar har lämnat Svenska kyrkan.

Vi tror att Bibeln är alltigenom Guds ofelbara ord och därför sann i allt vad den talar, och att de evangelisk-lutherska bekännelseskriterierna, samlade i Konkordieboken, är en rätt utläggning och förklaring av Bibelns lära. Därför skall i våra församlingar allt Guds ord förkunnas rent och klart och ingenting läras som står i strid med Guds ord. Genom en rätt förvaltning av nådemedlen, där lag och evangelium predikas och sakramenten förvaltas efter Kristi ord och instiftelse, vill församlingarna med Guds nåd sprida det glada budskapet om syndares frälsning i Jesu Kristi namn.

**Alla är välkomna till
våra gudstjänster och läger.**

Lutherska Församlingen i Stockholmsområdet

Gudstjänster och bibelstudier hålls i Stockholm, Uppsala, Norrköping och Rudskoga.

Upplysningar:

Ingemar Andersson, Norrbackavägen 2, 195 45 Märsta, tel. 070-441 92 98 eller

Lars Borgström, Odensgatan 15, 753 13 Uppsala, tel. 018-51 32 81.

Församlingens bankgiro: 389-1397

Församlingens swish-nummer:
123 – 499 26 73

Lutherska Församlingen i Umeåområdet

Upplysningar genom Roger Konradsson, tel. +46 703 664 495, e-post: buick582008@gmail.com.

Lutherskt Församlingsblad

utges och bekostas med frivilliga gåvor. Den som önskar få församlingsbladet och eventuellt annan information om församlingarnas verksamhet, eller önskar att församlingsbladet sändes till vänner och bekanta: kontakta redaktionen. Om någon önskar understödja församlingsbladets utgivning kan bidrag insättas på **bankgiro 389-1397**.

Ansvarig utgivare:

Ingemar Andersson,
Norrbackavägen 2,
195 45 Märsta, tel.
070-441 92 98.
E-post: ingemarand@gmail.com

Redaktör:

Lars Borgström, Odensgatan 15,
753 13 Uppsala,
tel. 018-51 32 81.
E-post: lars@predikan.se

Hemsida:

www.lutherskaforsamlingen.se

E-post:

info@lutherskaforsamlingen.se

Layout: Ola Österbacka

ISSN: 1103-884